

26. 5. 2016

Sporočilo za javnost

Slovenija po kakovosti kopalnih voda ostaja v vrhu Evrope

Ljubljana, 26. 5. 2017. Poročilo o kakovosti kopalnih voda, ki ga je izdala Evropska agencija za okolje, uvršča Slovenijo na prvo mesto v kategoriji kopalnih voda na morju. Med 30 državami Slovenija tudi na celini nima slabih kopalnih voda.

Danes so v Portorožu mag. Mateja Poje, z Agencije RS za okolje, Sandra Martinčič Loboda in mag. Neset Dulai, iz Javnega podjetja OKOLJE Piran in Jadran Klinec, Direktor Uprave Republike Slovenije za pomorstvo predstavili kakovost kopalnih voda v Sloveniji, vpliv obiska turistov v turistični sezoni na morje in obalo vpliv ladijskega prometa in navtičnega turizma na morsko okolje.

Poletje in dopust navadno povezujemo s kopanjem in plavanjem, saj rekreacija v in ob vodi omogoča razvedrilo in sprostitev, skok v hladno vodo pa prijetno ohladitev.

Da je kakovost vode pomembna tudi s turističnega vidika, so se v Evropi zavedali že pred 40. leti, saj je bila leta 1976 sprejeta prva zakonodaja na področju kopalnih voda. Ta je v začetnih letih veljala za nekaj manj kot 8.000 kopalnih voda, s širitvijo kroga držav članic pa je danes v Evropi poznanih nekaj več kot 21.000; skoraj 70% (69%) kopalnih voda je na morju, 31% na celini.

Podatke o lokacijah in kakovosti vode vsako leto zbere Evropska komisija in jih objavi v obliki poročila kot pomoč pri načrtovanju poletnih dopustov. Poleg vseh 28 članic Evrope podatke o kopalnih vodah posreduje tudi Albanija in Švica. Največ kopalnih voda imajo navadno Italija (podatki za leto 2016) (5518), Francija (3359), Nemčija (2292) in Španija (2191), pri čemer ima največ kopalnih voda na morju Italija (4864), na celini pa Nemčija (1925). Slovenija s svojimi 48 kopalnimi vodami predstavlja 0,2%, po številu kopalnih voda na kilometer morske obale pa sodimo v sam vrh.

Kot je zapisano v poročilu Evropske okoljske agencije za kopalno sezono 2016, se stanje kopalnih voda še vedno izboljšuje.

V letu 2016 je vsaj zadostno kakovost doseglo kar 96,3% kopalnih voda, kar je 0,2% več kot leto poprej. V letu 2016 85,5% vseh kopalnih voda izpolnjuje tudi strožje kriterije za odlično kopalno vodo, kar je napredek glede na vrednost iz leta 2015 (84,4%). Zmanjšalo se je število slabih kopalnih voda (2015 - 383, 2016 - 318), kljub vsemu pa je število še visoko v Italiji (100 - 1,8%), Franciji (82 - 2,4%) oz. Španiji (39 - 1,8%).

Izboljšanje kakovosti vode ni samo po sebi umevno, ampak je rezultati številnih investicij, predvsem v izgradnjo kanalizacijskega sistema in odvajanja vode. Določena finančna sredstva pa so potrebna tudi za ustrezno izvajanje direktive in spremljanje kakovosti vode. Kljub dolgoletni veljavi direktive številne

kopalne vode še niso ustrezno nadzorovane. Po številu le-teh prednjači Italija, kjer ni bilo ovrednotenih kar 263 kopalnih voda.

Slovenija je med 30 državami ena tistih, kjer vse kopalne vode izpolnjujejo vsaj minimalne standarde kakovosti oziroma slabih kopalnih voda nima. Poleg Slovenije so to še Avstrija, Hrvaška, Ciper, Estonija, Grčija, Litva, Latvija, Luksemburg, Malta in Romunija. Kot že vrsto let do sedaj se z vsemi odličnimi kopalnimi vodami na morju uvršča kot prva, sledita ji Ciper (99,1%) in Malta (98,9%). Večje število slabih kopalnih voda na morju je v letu 2016 določenih v Italiji (95), Franciji (36), Angliji (20) in Španiji (19).

Kot tudi v ostalih državah, je spremenljivost kopalnih voda na celini zaradi številnih dejavnosti v zaledju večja. Kljub vsemu slabih kopalnih voda na celini v Sloveniji ni; številne slabe celinske kopalne vode so še vedno določene v Franciji (46) in Španiji (20). Pri nas je kakovost kopalnih voda na rekah že vrsto let večinoma dobra, le redko zadostna. Zadnja leta so na celini odlično razvrščene vse kopalne vode na Bohinjskem, Blejskem jezeru, Šobčevem bajerju, odlična je tudi Nadiža, mestoma tudi reki Kolpa ter Krka.

Podrobnejše stanje kopalnih voda po Evropi podaja [poročilo Evropske komisije za leto 2016](#), ki je bilo objavljeno 23. 5. 2017 na spletni strani Evropske komisije oziroma Evropske okoljske agencije:

Vpliv turizma na obalo in morje

Turizem vedno bolj gradi na kulturni dediščini, se zaveda pomena ohranjenega okoljem ter dejstva, da je za naravne in kulturne danosti potrebno skrbeti in jih ohraniti za zanamce. Čistoča in urejenost javnih in zasebnih površin ter ustrezno ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami pomembno vplivajo na uspešen razvoj turizma, ki je najpomembnejša gospodarska panoga v občini Piran.

Turizem ponuja veliko priložnosti za razvoj, predstavlja pa tudi veliko obremenitev za okolje.

Veliko nihanje občasnega prebivalstva in števila turistov v času turistične sezone zahteva nenehna prilagajanja v sicer dobro organiziranem sistemu ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, s katerim so uporabniki večinoma zadovoljni.

Zaradi sezonskega vpliva na veliko nihanje količin odpadkov in odpadnih voda, se Javno podjetje OKOLJE Piran oddaljuje od ekonomsko optimalne investicije v potrebno infrastrukturo in optimalnega dimenzioniranja tehničnih in kadrovskega zmogljivosti za oskrbo zelo različnih uporabnikov. Močno povečanih količin odpadkov v poletnih mesecih ni mogoče reševati s sezonskim zaposlovanjem in sezonskim angažiranjem dodatnih tehničnih zmogljivosti.

Število oseb v Občini Piran s 17.000 stalnih prebivalcev v poletnih mesecih naraste na okrog 70.000 oseb (samo registriranih, brez dnevnih prihodov). V letu 2016 so beležili 1.472.109 nočitev (Ljubljana 1,2 mio, Bled 711.000).

V obdobju junij - september 2016 so turisti povzročili 43% vseh zbranih mešanih komunalnih odpadkov in 45% celotne odpadne komunalne vode.

Selitev leščurjev

V letošnjem letu je Javno podjetje OKOLJE Piran tretjič organiziralo presaditev leščurjev iz plavalnega območja kopališča v globljo vodo. Lokacijo preselitve so določili strokovni delavci iz Morske biološke postaje. Na podlagi dovoljenja, ki so ga v aprilu pridobili od Agenciji RS za okolje, so preselili približno 1000 leščurjev.

V akciji je sodelovalo 21 potapljačev ter 10 delavcev Javnega podjetja. Potapljači so v akvatoriju kopališča leščurje jemali iz vode, jih nalagali na manjše čolne (optimiste) v katerih je bila voda, te pa z večjimi čolni (gumenjaki) odpeljali do lokacije oddaljene približno 200 metrov od obale. Tam so pod vodo čakali drugi potapljači, ki so leščurje znova sadili. Presaditev školjk je trajala 4 ure.

Čiščenje plaže in urejanje plaže

Na plaži v Portorožu v poletni sezoni (od 1. junija do 15. septembra) Javno podjetje OKOLJE Piran opravi približno 15.000¹ delovnih ur. V tej številki je zajet delo reševalcev, ki v sezoni opravijo cca. 5.000 delovnih ur, delo čistilcev na plaži, ki skrbijo za morski in kopni del kopališča ter delo delavcev na blagajnah.

Za čiščenje morske trave na plaži dnevno porabijo povprečno 20 delovnih ur. To znese okrog 2.100 delovnih ur na sezono. Čistilci, ki čistijo kopenski del plaže - peščeni del, travnati del, pomole, promenado, sanitarij opravijo približno 4.400 delovnih ur. Ostale delovne ure opravijo receptorji na plaži.

Za čiščenje morskega dna na letnem nivoju porabijo pribl. 1.300 EUR, stroški potapljača ter vodnega povračilo so 8.300 EUR.

Urejanje in vzdrževanje plaže

V sklopu vzdrževalnih del gre predvsem za vzdrževalna dela na pomolih (vzdrževanje vstopov v morje, ograj pomolov, zamenjava poškodovanih lesenih delov pomolov in zaščita lesenega dela pomolov), vzdrževalna dela v sanitarijah in tuših, druga vzdrževalna dela vezana na kopališko opremo ter travnato in peščeno površino kopališča. Vzdrževalni stroški plaže so v letu 2016 znašali preko 37.000 EUR.

V letošnjem letu bodo v obnovo sanitarij vložili dobrih 10.000 EUR, v dodatni dovoz mivke pa 40.000 EUR. Za urejanje ostalega obalnega pasu (čiščenje obalnega pasu, vstopov v morje...) bo namenjenih približno 15.000 EUR.

¹ Število opravljenih ur je odvisno tudi od vremena. V sezoni 2015 je podjetje opravilo npr. 13.600 delovnih ur, v sezoni 2016 pa 15.300 delovnih ur.